تحليل مجموعه داده قلب

محدثه اخوانفرد

اطلاعات گزارش	چکیده
تاریخ: ۱۶ بهمنماه ۱۴۰۰	
واژگان کلیدی: بیماری قلبی خوشهبندی	مجموعه داده قلب شامل ویژگیهایی است که میتوانند بر بیماری قلبی اثر بگذارند. در این گزارش به بررسی تاثیر ویژگیهای این مجموعه داده بر بیماری قلبی و استفاده از الگوریتمهای خوشهبندی و طبقهبندی میپردازیم.
طبقەبندى	

۱- مقدمه

مجموعه داده قلب از ۱۲ویژگی تشکیل شده است که برای هریک از آنها نام ویژگی، نوع، بازه مقادیر، همچنین خصوصیات آماری آنها شامل مقدار میانگین، میانه، مد، کمینه و بیشینه در جدول زیر مشخص شده است:

نام ویژگی	نوع	بازه مقادير	میانگین	میانه	مد	كمينه	بيشينه
Age	Numeric (ratio)	28-77	53.51089	54	54	77	28
Sex	Categorical (Binary)	1	1	1	M	1	-
ChestPainType	Categorical (Nominal)	-	-	-	ASY	-	-
RestingBP	Numeric	0-200	132.39651	130	120	200	0
Cholesterol	Numeric	0-603	198.79956	223	0	603	0
FastingBS	Categorical (Binary)	-	-	-	0	-	-
RestingECG	Categorical (Nominal)	-	-	-	Normal	-	-
MaxHR	Numeric	60-202	136.80936	138	150	202	60
ExerciseAngina	Categorical (Binary)	-	-	-	N	-	-
Oldpeak	Numeric	-2.6-6.2	0.887364	0.6	0.0	6.2	-2.6
ST_Slope	Categorical (Nominal)	-	-	-	Flat	-	-
HeartDisease	Categorical (Binary)	-	-	-	1	-	-

جدول ۱-۱- مشخصات ویژگیها

.

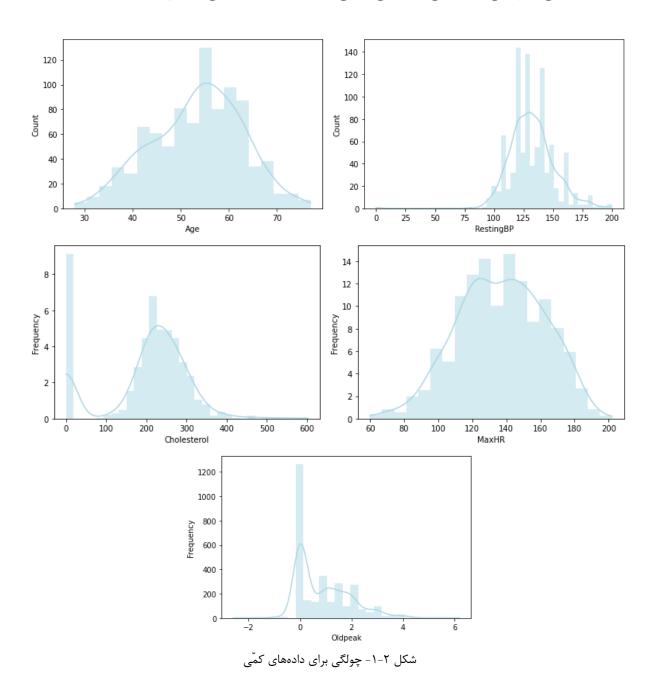
¹ Heart Dataset

این ویژگیها به ترتیبی که در جدول آمده است، عبارتند از: سن، جنسیت، نوع درد قفسه سینه، فشار خون، کلسترول، قند خون، فعالیت الکتریکی قلب، حداکثر ضربان قلب، آنژین قلبی ناشی از ورزش، میزان افسردگی، شیب تغییرات ضربان قلب حین ورزش و داشتن بیماری قلبی.

۲- مراحل داده کاوی

۱-۲ شناخت داده

در ادامه از آنجایی که چولگی برای ویژگی های کیفی معنایی ندارد، برای داده های کمّی خواهیم داشت:

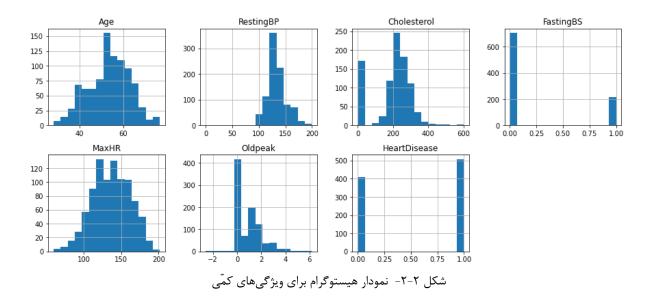
صحت و معتبربودن هر یک از ویژگیها با استفاده از اطلاعاتی که در اختیار داده شده است [۱] در جدول زیر مشخص گردیده است. کامل بودن نیز با استفاده از دستور زیر مشخص گردیده و نشان میدهد که هیچیک از ویژگیها دارای مقدار گمشده نیستند.

9] data	a.isnull().su	m()
Age		
Sex		
	stPainType	
	tingBP	
Cho]	lesterol	
Fast	tingBS	
Rest	tingECG	
Maxi	-IR	
	rciseAngina	
Oldp	peak	
ST_S	Slope	
Hear	rtDisease	
dtyp	oe: int64	

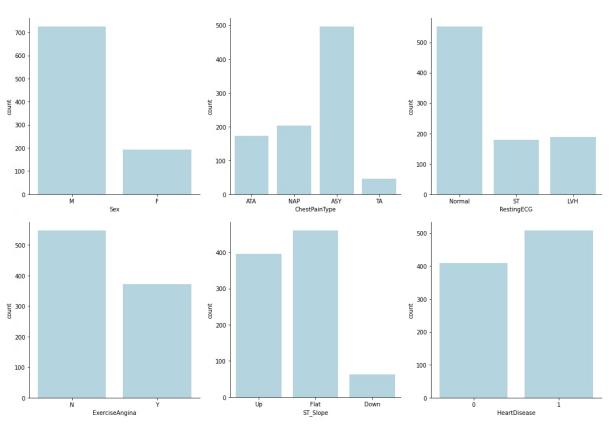
نام ویژگی	صحت	اعتبار	كامل بودن
Age	✓	✓	*
Sex	~	~	~
ChestPainType	~	~	~
RestingBP	~	~	*
Cholesterol	~	~	*
FastingBS	~	~	*
RestingECG	~	✓	*
MaxHR	~	~	~
ExerciseAngina	~	~	~
Oldpeak	✓	~	~
ST_Slope	~	~	✓
HeartDisease	~	~	~

جدول ۲-۱- بررسی صحت، اعتبار و کامل بودن ویژگیها

نمودارهای هیستوگرام برای هر یک از ویژگیهای کمّی در شکل ۱-۲ مشخص شده است. (باید توجه داشت از آنجایی که ویژگی های FastingBS و HeartDisease دارای مقادیر ۰ و ۱ هستند، تابع استفاده شده برای رسم ویژگیهای کمّی، این ویژگیها را نیز کمّی در نظر گرفته است و نمودار هیستوگرام را برای آنها رسم کرده است.)

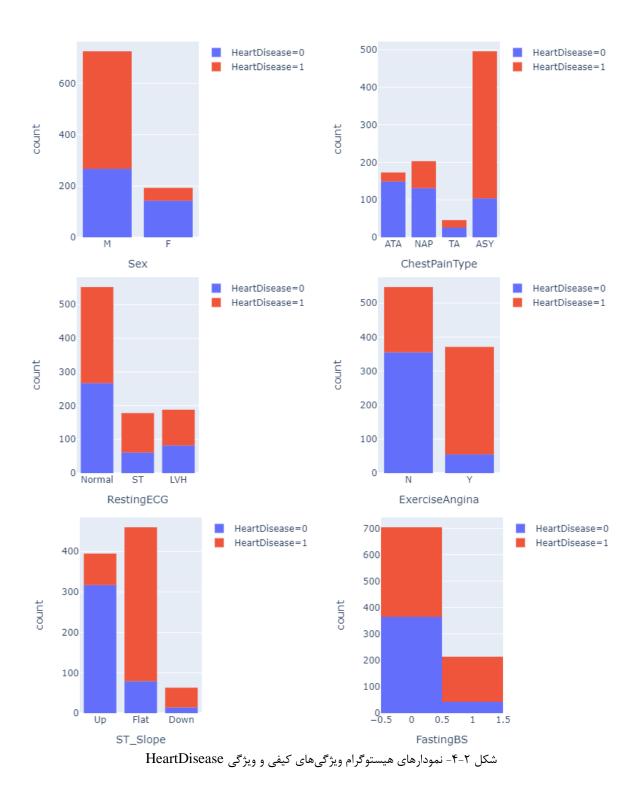

و برای دادههای کیفی خواهیم داشت:

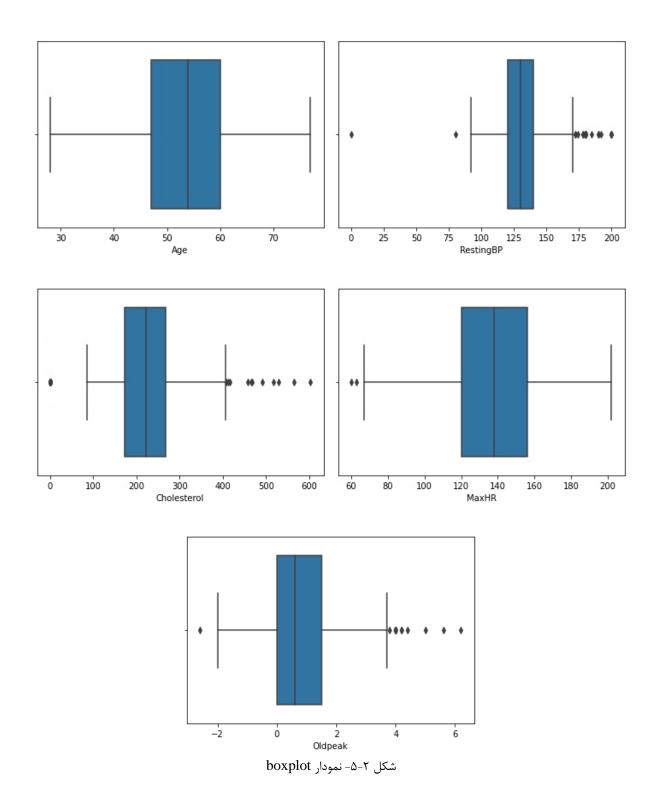
شکل ۲-۳- نمودار هیستوگرام برای ویژگیهای کیفی

هم چنین برای مقایسه اینکه هر یک از ویژگیهای کیفی چه میزان در بیماری قلبی (ویژگی HeartDisease) تاثیر دارند، میتوانیم نمودارهای هیستوگرام زیر را رسم کنیم.

مشاهده می کنیم که بیماری قلبی در مردان شایع تر بوده و در بیماری قلبی، نوع درد ASY قفسه سینه بیش تر میباشد.

برای تشخیص دادههای پرت هر یک از ویژگیها با استفاده از boxplot خواهیم داشت:

دادههای پرت هر یک از ویژگیها در جدول ۲-۲ مشخص شده است؛

نام ویژگی	دادههای پرت
Age	ندارد.
RestingBP	170, 190, 180, 170, 180, 180, 170, 170, 200, 180, 180, 170, 180, 80, 200, 185, 170, 200, 180, 180, 170, 0, 178, 170, 170, 172, 180, 190, 170, 174, 178, 180, 200, 192, 178,
	180, 170, 180, 172, 170, 170

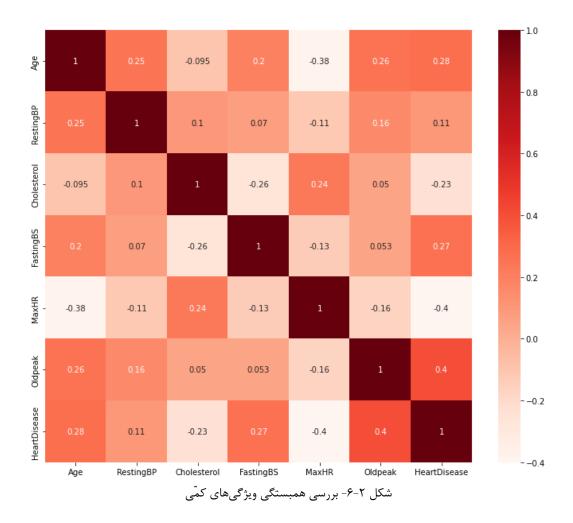
Cholesterol	468, 518, 412, 529, 466, 603, 491, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0,
MaxHR	63, 60
Oldpeak	4.0, 5.0, -2.6, 4.0, 4.0, 4.0, 4.0, 4.0, 4.2, 4.0, 5.6, 3.8, 4.2, 6.2, 4.4, 4.0

جدول ۱-۳- دادههای پرت

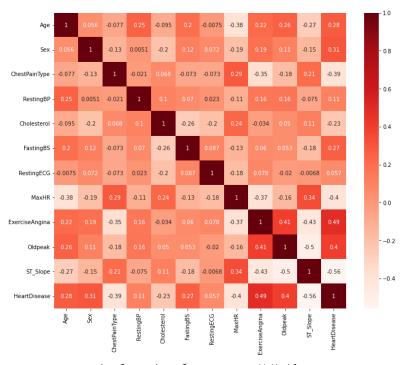
برای اینکه زیرمجموعهای از دادهها را بدون غرض و به صورت اتفاقی انتخاب کنیم از sample استفاده می کنیم؛ که n تعداد رکوردهایی است که میخواهیم به صورت تصادفی انتخاب شوند با استفاده از تابع dissimilarity ماتریس عدم شباهت برای هر یک از ویژگی ها، با توجه به کمّی یا کیفی بودن، بهدست می آوریم و در آخر برای به دست آوردن ماتریس عدم شباهت از gower_matrix که میانگین را برای هر یک از خانه های ماتریس محاسبه می کند، استفاده می کنیم. (وزن در نظر گرفته شده برای هر یک از ویژگی ها برابر ۱ است.)

در اینجا برای اینکه بتوانیم ماتریس را به طور کامل نشان دهیم تعداد دادههای تصادفی را برابر با ۶ در نظر گرفته ایم.

با استفاده از heatmap میزان همبستگی داده ها را مورد بررسی قرار میدهیم.

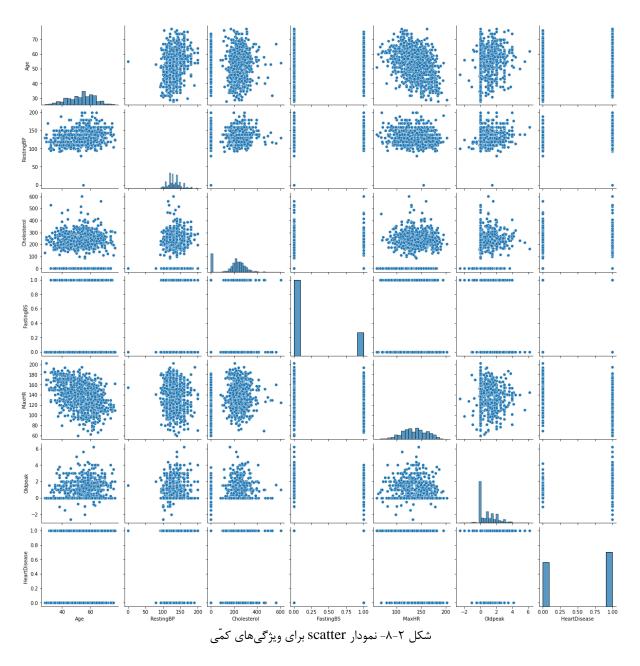
همچنین با در نظر گرفتن ویژگیهای کیفی و تبدیل آنها به ویژگی کمّی، نمودار همبستگی زیرا خواهیم داشت:

شکل ۲-۷- بررسی همبستگی تمامی ویژگیها

همانطور که مشاهده می شود ExerciseAngina با HeartDisease همبستگی مثبت و نزدیک به ۰/۵ دارد که نشان می دهد در صورت کاهش(افزایش) یکی از آنها دیگری نیز کاهش(افزایش) می یابد یا به عبارتی با یکدیگر همبستگی مثبت قوی دارند. هم چنین ویژگی هایی مانند Cholesterol و ChestPainTyp با HeartDisease هم چنین ویژگی هایی مانند

با توجه به نمودار بهدست آمده می توان گفت ویژگیهای MaxHR و Age همبستگیای نسبتا منفی و قوی دارند.

۲-۱- پیشپردازش [۲]

برای پاک سازی داده ها، مجموع داده های گم شده برای هریک از ویژگیها با استفاده از data.isnull().sum مشخص شده و با استفاده از data.dropna می توان این دادهها را حذف کرد. (این مجموعهداده هیچ داده گمشدهای ندارد.) دادههای تکراری با استفاده از data.duplicated مشخص میشوند (به صورت True/False) و در صورتی که مقدار برگردانده شده True باشد ، این داده ها با استفاده از drop_duplicates حذف خواهند شد. (این مجموعهداده هیچ داده تکراری ندارد.)

با استفاده از تابع remove_outliers می توان دادههای پرت را برای هر یک از ویژگیهای کمّی حذف کرد. در صورتی که مجموع دادههای پرت یک ویژگی از ۱۵۰تا کمتر باشد، داده پرت را با میانگین داده ها جای گذاری می کند، در غیر اینصورت آن را حذف می کند.

حال اطلاعاتی مانند میانگین، انحراف معیار، کمینه و بیشینه و چارک های اول، دوم، سوم و چهارم را با استفاده از temp.describe().T

```
print(data.isnull().sum()) #Checking for the missing values
data.dropna()
data.duplicated() #To find duplicate records
data.drop duplicates(subset=list(data.columns), inplace=True) #remove duplicate records
#remove outliers
temp = data.copy()
def remove_outliers(att):
 Q1=temp[att].quantile(0.25)
 Q3=temp[att].quantile(0.75)
 IQR=Q3-Q1
  temp[att] = np.where((temp[att] < (Q1-1.5*IQR)) | (temp[att] > (Q3+1.5*IQR)), np.nan, temp[att])
  if temp[att].isnull().sum() < 150:</pre>
    temp[att].fillna(temp[att].median(), inplace=True)
    temp[att] = temp[att].dropna(axis = 0)
 return temp
numerics = ['Age', 'RestingBP', 'Cholesterol', 'MaxHR', 'Oldpeak']
for col in numerics:
 remove outliers(col)
temp.describe().T
```

Age Sex ChestPainType RestingBP Cholesterol FastingBS RestingECG MaxHR ExerciseAngina Oldpeak ST_Slope HeartDisease dtype: int64	9 9 9 9 9 9 9							
	count	mean	std	min	25%	50%	75%	max
Age	918.0	53.510893	9.432617	28.0	47.0	54.0	60.0	77.0
RestingBP	918.0	131.079521	15.597206	92.0	120.0	130.0	140.0	170.0
Cholesterol	735.0	241.038095	51.164730	85.0	207.0	236.0	274.0	407.0
FastingBS	918.0	0.233115	0.423046	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0
MaxHR	918.0	136.976035	25.215656	67.0	120.0	138.0	156.0	202.0
Oldpeak	918.0	0.827669	0.958516	-2.0	0.0	0.5	1.5	3.7
HeartDisease	918.0	0.553377	0.497414	0.0	0.0	1.0	1.0	1.0

از آنجایی که برای دیتاست اجتماع سازی صورت نگرفت و هیچ یک از ویژگی ها از ویژگی دیگری مشتق نشده است، افزونگی در سطح رکورد یا ویژگی وجود ندارد که آن را برطرف کنیم.

در صورتی که تعداد رکوردها زیاد باشد برای تحلیل سریعتر داده ها عملیات کاهش را انجام میدهیم و چون ما در فازهای بعد نیازی به کاهش داده نداشتیم و با مشکلی مواجه نشدیم در این جا برای نمونه، ۲۵ درصد از رکوردها را به صورت تصادفی انتخاب کردیم.

subs	et =	= da¹	ta.sample(fr	ac =.25,	replace =	False)	#get .25 %	% of t	he rows			
	Age	Sex	ChestPainType	RestingBP	Cholesterol	FastingBS	RestingECG	MaxHR	ExerciseAngina	01dpeak	ST_Slope	HeartDisease
762	40	M	ASY	110	167		LVH	114		2.0	Flat	
98	56	M	ASY	120	85		Normal	140	N	0.0	Up	
102	40		ASY	150	392		Normal	130	N	2.0	Flat	
464	59	M	NAP	131			Normal	128	Υ	2.0	Down	
905	67	M	NAP	152	212		LVH	150	N	8.0	Flat	
871	61	M	NAP	150	243		Normal	137		1.0	Flat	
220	46	M	ASY	130	222		Normal	112	N	0.0	Flat	
442	51	M	ASY	128			ST	125		1.2	Flat	
466	55	M	NAP	120			ST	125	Υ	2.5	Flat	
795	42	M	NAP	120	240		Normal	194	N	0.8	Down	
230 rd	ws ×	12 col	umns									

برای انجام عملیات نرمال سازی ابتدا ویژگی های کیفی را به کمّی تبدیل کرده و سپس از روش min_max استفاده کردیم.

_

¹ Integration

```
# categorical convert to numeric cp_data = data.copy()

cat_columns = cp_data.select_dtypes(['object']).columns cp_data[cat_columns] = cp_data[cat_columns].apply(lambda x: pd.factorize(x)[0])

cp_data.head()

Age Sex ChestPainType RestingBP Cholesterol FastingBS RestingECG MaxHR ExerciseAngina Oldpeak ST_Slope HeartDisease

0 40 0 0 140 289 0 0 172 0 0.0 0 0

1 49 1 1 160 180 0 0 156 0 1.0 1 1

2 37 0 0 130 283 0 1 98 0 0.0 0 0

3 48 1 2 138 214 0 0 108 1 1.5 1 1

4 54 0 1 150 195 0 0 122 0 0.0 0 0
```

def			df,column_na name] = (df[me] - df[c	column_na	me].min()) / (df	[column_name	e].max()	- df[co]	.umn_name].m	nin())	↑ \
data	aset = ['Age	e', 'Resting	BP', 'Cho	lesterol',	'MaxHR'	, 'Oldpea	k','Sex	','ChestPair	Type','F	estingEC	G', 'Exerci	.seAngina', 'ST_	Slope']
no	olumn_na	me =	(len(dataset = dataset[i] _data,column a)											
	Age	Sex	ChestPainType	RestingBP	Cholesterol	FastingBS	RestingECG	MaxHR	ExerciseAngin	a Oldpeak	ST_Slope	HeartDisease		
0	0.244898		0.000000	0.70	0.479270			0.788732	0.0	0.295455				
1	0.428571	1.0	0.333333	0.80	0.298507		0.0	0.676056	0.0	0.409091	0.5			j
2	0.183673	0.0	0.000000	0.65	0.469320			0.267606	0.0	0.295455				
3	0.408163	1.0	0.666667	0.69	0.354892		0.0	0.338028	1.0	0.465909	0.5			
4	0.530612	0.0	0.333333	0.75	0.323383		0.0	0.436620	0.0	0.295455				
913	0.346939	0.0	1.000000	0.55	0.437811			0.507042	0.0	0.431818				
914	0.816327	0.0	0.666667	0.72	0.320066		0.0	0.570423	0.0	0.681818	0.5			
915	0.591837	0.0	0.666667	0.65	0.217247		0.0	0.387324	1.0	0.431818				
916	0.591837	1.0	0.000000	0.65	0.391376		1.0	0.802817	0.0	0.295455	0.5			

۲-۳- داده کاوی

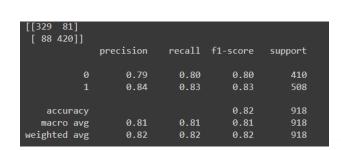
۲-۳-۲ الگوریتمهای خوشهبندی

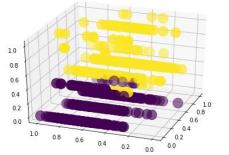
الگوريتم K-Means الگوريتم

یکی از روش های مورد استفاده در خوشه بندی روش K-means است که برای انجام آن باید تعداد خوشه ها را مشخص کنیم و در این دیتاست ما دو خوشه داریم. برای رسم نمودار نتیجه این روش در دیتاست، ما از سه ویژگی که بیشترین همبستگی را با هم داشتند یعنی ST_{sipe} و ST_{sipe} استفاده کردیم.

```
from sklearn.metrics import confusion_matrix,classification_report
from sklearn import metrics
from sklearn.preprocessing import StandardScaler
from sklearn.neighbors import NearestNeighbors
from sklearn.cluster import KMeans
from sklearn.metrics import silhouette_score
X = cp_data[['ChestPainType', 'MaxHR','ST_Slope']].values
model = KMeans(n_clusters=2)
model.fit_predict(X)
pred = model.fit_predict(X)
labels = model.labels_
print(confusion matrix(cp data["HeartDisease"], model.labels ))
print(classification_report(cp_data["HeartDisease"],model.labels_,zero_division=1))
fig = plt.figure()
ax = Axes3D(fig)
ax.scatter(X[:,0], X[:,1], X[:,2], c=model.labels_, s=300)
ax.view_init(azim=200)
plt.show()
print("number of labels: ", set(labels))
print("number of cluster found: {}".format(len(set(labels))))
n_noise_ = list(labels).count(-1)
```

و نتیجه به دست آمده در شکل ۲–۲–۱ قابل مشاهده است که دو خوشه تشخیص داده میشود و نویزی تشخیص نمیدهد.

شکل ۲-۳-۱ نمودرا scatter برای scatter

و اگر بخواهیم این روش را روی تمام ویژگی های دیتاست اجرا کنیم داریم:

```
from sklearn.cluster import KMeans
from sklearn.metrics import confusion matrix, classification report
X = cp_data.drop(["HeartDisease"],axis = 1)
kmeans = KMeans(n_clusters=2).fit(X)
y_predicted = kmeans.predict(X)
print(confusion_matrix(data["HeartDisease"],kmeans.labels_))
print(classification report(data["HeartDisease"],kmeans.labels ))
[192 316]]
                       recall f1-score
            precision
                                       support
         0
                0.65
                        0.87
                                 0.74
                                           410
                0.85
                        0.62
                                 0.72
                                           508
                                 0.73
                                           918
   accuracy
  macro avg
                0.75
                        0.74
                                 0.73
                                           918
                                 0.73
                                           918
weighted avg
                0.76
                        0.73
```

و میبینیم میزان دقت ۷۳ درصد بدست می آید و نسبت به استفاده از سه ویژگی، کاهش دقت داریم.

الگوريتم DBScan

از روش دیگری به نام DBScan نیز برای خوشه بندی استفاده میکنیم که باید پارامتر eps برای حداکثر شعاع همسایگی و min_samples برای مشخص کردن حداقل تعداد داده در هر خوشه را طوری مقداردهی کنیم که بیشترین دقت را بدست آوریم. برای رسم نمودار نتیجه این روش در دیتاست، ما از سه ویژگی که بیشترین همبستگی را با هم داشتند یعنی ST_Slope و MaxHR و ChestPainType استفاده کردیم.

از NearestNeighbors برای یافتن مقدار eps بهینه استفاده کردیم و پارمتر n_neighbors را با ۲۰ مقدار دهی کردیم تا فاصله را با ۲۰ همسایه نزدیک محاسبه و سپس محدوده کوچکتری را برای eps بهینه بدست آوریم (در شکل ۲-۳-۳) که در فاصله را با ۲۰ همسایه نزدیک محاسبه و سپس محدوده کوچکتری را برای min_samples (با آزمایش) بدست میآید. سپس این جا میبینیم مقدار ۲۰۰ تا ۰.۵ بهترین مقدار eps و eps تا ۶۰ برای min_samples را از بین محدوده بدست آمده مشخص میکنیم به استفاده از معیار silhouette_score و eps، بیشترین مقدار silhouette_score را نتیجه میدهد مشاهده میکنیم در این صورت که بهترین samples و eps، بیشترین مقدار silhouette_score را نتیجه میدهد مشاهده میکنیم در نتیجه زمانی که تابع DBScan بیشترین مقدار eps اجرا میکنیم میبینیم ۳ خوشه تشخیص میدهد با دقت ۷۶ درصد که نتیجه درستی هم روی دیتاست ما ندارد چون ما درحقیقت دو کلاس داریم.

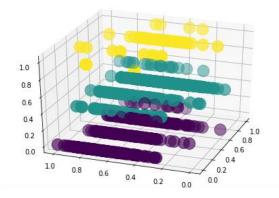
```
from sklearn.cluster import DBSCAN
X = cp_data[['ChestPainType', 'MaxHR','ST_Slope']].values
nn = NearestNeighbors(n_neighbors=20).fit(X)
distances, indices = nn.kneighbors(X)
distances = np.sort(distances, axis=0)
distances = distances[:,1]
plt.figure(figsize=(10,8))
plt.plot(distances)
min samples = range(40,60)
eps = np.arange(0.1, 0.5, 0.05)
output = []
for ms in min_samples:
    for ep in eps:
        labels = DBSCAN(min_samples=ms, eps = ep).fit(X).labels_
        score = silhouette_score(X, labels)
        output.append((ms, ep, score))
min_samples, eps, score = sorted(output, key=lambda x:x[-1])[-1]
print(f"Best silhouette_score: {score}")
print(f"min_samples: {min_samples}")
print(f"eps: {eps}")
```

```
model = DBSCAN(eps=0.3, min_samples=43)
model.fit_predict(X)
pred = model.fit_predict(X)
labels = model.labels_

print(confusion_matrix(cp_data["HeartDisease"],model.labels_))
print(classification_report(cp_data["HeartDisease"],model.labels_,zero_division=1))

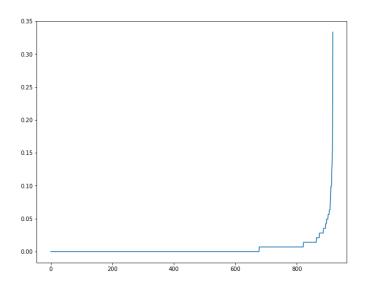
fig = plt.figure()
ax = Axes3D(fig)
ax.scatter(X[:,0], X[:,1], X[:,2], c=model.labels_, s=300)
ax.view_init(azim=200)
plt.show()

print("number of labels: ", set(labels))
print("number of cluster found: {}".format(len(set(labels))))
n_noise_ = list(labels).count(-1)
print('number of noise(s): ', n_noise_)
```


Best silhouette_score: 0.4663385464259479 min_samples: 43 eps: 0.3000000000000000004 [[317 79 14] [78 381 49] [0 0 0] precision support 0.80 0.83 0.79 1.00 0.00 accuracy 0.84 macro avg eighted avg 0.82

شکل ۲-۳-۲- نمودرا scatter برای DBScan

شكل ۲-۳-۳ نمودار محدوده نقاط بهينه eps

و اگر بخواهیم این روش را روی تمام ویژگی های دیتاست اجرا کنیم داریم:

```
from sklearn.cluster import DBSCAN
from sklearn.metrics import confusion_matrix,classification_report
X = cp_data.drop(["HeartDisease"],axis = 1)
model = DBSCAN(eps=0.45,min_samples=47)
model.fit_predict(X)
yhat = model.fit_predict(X)
print(confusion_matrix(data["HeartDisease"],model.labels_))
print(classification_report(data["HeartDisease"],model.labels_,zero_division=1))
 [277 125 8]
[403 12 93]]
            precision
                        recall f1-score
                                          support
                          1.00
0.30
0.18
                 0.00
0.91
                                   0.00
                                              508
   accuracy
 macro avg
weighted avg
                 0.61
0.92
                          0.50
0.24
                                   0.25
0.37
                                              918
918
```

که مشاهده میکنیم دقت بسیار پایین میآید و روشی کارآمد نیست.

۲-۳-۲ الگوریتمهای طبقهبندی

الگوريتم MLP [۵]

ابتدا میخواهیم بصورت تصادفی تعدادی از پارامترهای تابع MLPClassifier را انتخاب و آنها را مقداردهی کنیم. در صورتی که شبکه عصبی را سهلایه در نظر بگیریم، بهشکلی که در لایه مخفی اول ۳۰۰، لایه مخفی دوم ۲۰۰ و لایه مخفی سوم نیز warm_start = True و random_state=21 خواهیم دید که دقت به ۹۲ درصد خواهد رسید.

[[73 :					
-		precision	recall	f1-score	support
	0	0.95	0.87	0.91	84
	1	0.90	0.96	0.93	100
a	ccuracy			0.92	184
ma	cro avg	0.92	0.91	0.92	184
weigh	ted avg	0.92	0.92	0.92	184

در صورتی که به پارامترهای بالا، 'activation = 'logistic' را اضافه کنیم، به دقت ۹۹ درصد میرسیم که در این حالت، احتمال بیشبرازش وجود داشته و مناسب نیست.

[[70 2] [0 112]]					
	precision	recall	f1-score	support	
0	1.00	0.97	0.99	72	
1	0.98	1.00	0.99	112	
accuracy			0.99	184	
macro avg	0.99	0.99	0.99	184	
weighted avg	0.99	0.99	0.99	184	

در واقع، مدلها می توانند فراپارامتر اهای زیادی داشته باشند و یافتن بهترین ترکیب از پارامترها میتواند به عنوان یک مشکل جستجو در نظر گرفته شود.

پس برای اینکه بدانیم کدام یک از پارامترهای داده شده دقت بهتری به ما میدهد، از GridSearchCV استفاده میکنیم. با انتخاب پارامترهای زیر و انتخاب cv=10 برای GridSearchCV، از میان آنها مناسبترین پارامترها خواهیم داشت.[۶]

_

¹ hyperparameter

```
#Split the data set into training data and test data
X = data.drop('HeartDisease', axis=1)
y = data['HeartDisease']
X_{\text{train}}, X_{\text{test}}, y_{\text{train}}, y_{\text{test}} = train_test_split(X, y, test_size = 0.20, random_state = 10)
parameters={
  'learning_rate': ["constant", "invscaling", "adaptive"],
  'hidden_layer_sizes': [(300, 200, 100), (200,200,200),
                          (300, 300, 300), (200, 100, 100)],
  'alpha': [1, 0.1, 0.01, 0.001, 0.0001],
  'activation': ["logistic", "relu", "tanh"]
clf = GridSearchCV(MLPClassifier(), parameters, verbose=2, n_jobs=-1, cv=10)
# fitting the model for grid search
clf.fit(X_train, y_train)
# print best parameter after tuning
print(clf.best_params_)
clf_predictions = clf.predict(X_test)
print(classification_report(y_test, clf_predictions))
```

```
Fitting 10 folds for each of 180 candidates, totalling 1800 fits
{'activation': 'logistic', 'alpha': 0.01, 'hidden_layer_sizes': (200, 100, 100), 'learning_rate': 'constant'}
                           recall f1-score support
              precision
                   0.79
                             0.87
                                       0.83
                                                   86
                             0.80
                   0.88
                                       0.83
                                                   98
                                       0.83
   accuracy
                   0.83
                             0.83
                                       0.83
                                                   184
  macro avg
 eighted avg
                   0.84
                             0.83
                                       0.83
                                                   184
```

میبینیم که به دقت بالایی نرسیدهایم، در صورتی که بصورت تصادفی تعدادی از دادهها (۵۰۰تا) را انتخاب کنیم، دقت اندکی بالاتر خواهد رفت و برخی پارامترها نیز تغییر خواهند کرد.

```
Fitting 10 folds for each of 180 candidates, totalling 1800 fits {'activation': 'logistic', 'alpha': 0.001, 'hidden_layer_sizes': (300, 300, 300), 'learning_rate': 'constant'}
                  precision
                                                           support
                        0.89
                                     0.84
                                                  0.86
                                     0.90
                        0.85
                                                  0.88
                                                  0.87
                                                                 100
    accuracy
   macro avg
                        0.87
                                     0.87
                                                  0.87
                                                                 100
weighted avg
                                                                 100
                                     0.87
                                                  0.87
                        0.87
```

الگوريتم SVM [٧]

یکی از پارامترهای تابع C ،SVC میباشد که پارامتر منظمسازی قدرت است. با انتخاب فرایارامترهای مختلف و مشخص کردن دقت تا چهاررقم اعشار خواهیم دید:

(C=1.0, kernel=rbf and gamma=auto) با پارامترهای پیشفرض SVC

```
# Prepare training data for building the model
X = scaled_data
y = data['HeartDisease']

X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size = 0.20)

#Training the Algorithm
svclassifier = SVC()

## Train/Fit the model
svclassifier.fit(X_train, y_train)

#Making Predictions
y_pred = svclassifier.predict(X_test)

#Evaluating the Algorithm
print(confusion_matrix(y_test,y_pred))
print(classification_report(y_test,y_pred))
print('Model accuracy score with default hyperparameters: {0:0.4f}'. format(accuracy_score(y_test, y_pred)))
```

```
[[58 15]
 [14 97]]
              precision
                            recall f1-score
                                                support
           0
                   0.81
                              0.79
                                        0.80
                                                     73
                   0.87
                              0.87
                                        0.87
                                                    111
                                        0.84
    accuracy
                                                    184
                                        0.83
                                                    184
   macro avg
                   0.84
                              0.83
                                        0.84
weighted avg
                   0.84
                              0.84
                                                    184
Model accuracy score with default hyperparameters: 0.8424
```

SVC با پارامترهای SVC Skernel=rbf and C=100.0

```
[[74 17]
 [ 8 85]]
              precision
                            recall f1-score
                                                support
           0
                   0.90
                              0.81
                                        0.86
                                                     91
                   0.83
                              0.91
                                        0.87
                                        0.86
                                                    184
    accuracy
  macro avg
                   0.87
                              0.86
                                        0.86
                                                    184
weighted avg
                   0.87
                              0.86
                                        0.86
                                                    184
Model accuracy score with rbf kernel and C=100.0: 0.8641
```

kernel=rbf and C=1000.0 با پارامترهای SVC

```
[[68 22]
[11 83]]
             precision
                          recall f1-score
                                             support
          0
                  0.86
                            0.76
                                      0.80
                                                  90
                  0.79
                            0.88
                                      0.83
                                                  94
                                      0.82
   accuracy
                                                 184
  macro avg
                  0.83
                            0.82
                                      0.82
                                                 184
weighted avg
                  0.82
                            0.82
                                      0.82
                                                 184
Model accuracy score with rbf kernel and C=1000.0: 0.8207
```

همانطور که مشاهده می شود دقت با C=1000 کاهش یافته است.

• SVC با پارامترهای SVC

```
[[65 14]
 [ 9 96]]
              precision
                          recall f1-score
                                              support
                   0.88
                            0.82
                                       0.85
                                                  79
           0
                   0.87
                            0.91
                                      0.89
                                                  105
                                       0.88
                                                  184
    accuracy
                  0.88
                            0.87
                                      0.87
                                                  184
  macro avg
weighted avg
                  0.88
                            0.88
                                      0.87
Model accuracy score with kernel=linear, C=1.0: 0.8750
```

C=100.0, kernel=linear با پارامترهای SVC •

```
[[ 64 8]
 [ 8 104]]
              precision
                         recall f1-score
                                              support
           0
                  0.89
                            0.89
                                       0.89
                                                   72
                  0.93
                            0.93
                                      0.93
                                                 112
                                      0.91
                                                 184
   accuracy
  macro avg
                  0.91
                            0.91
                                      0.91
                                                 184
weighted avg
                  0.91
                            0.91
                                       0.91
                                                  184
Model accuracy score with linear kernel and C=100.0: 0.9130
```

C=1000.0, kernel=linear با پارامترهای SVC •

```
[[ 64
[ 9 103]]
              precision
                           recall f1-score
                                               support
           0
                                                    72
                   0.88
                             0.89
                                        0.88
                   0.93
                             0.92
                                        0.92
                                                   112
   accuracy
                                        0.91
                                                   184
  macro avg
                   0.90
                             0.90
                                        0.90
                                                   184
weighted avg
                                                   184
                   0.91
                             0.91
                                        0.91
Model accuracy score with linear kernel and C=1000.0: 0.9076
```

در اینجا هم مشاهده می کنیم دقت با C=1000 کاهش یافته است.

الگوريتم KNN [۸]

در اینجا به صورت دلخواه k=3 را به عنوان پارامتر KNeighborsClassifier در نظر می گیریم.

```
#Split the data set into training data and test data
# Prepare training data for building the model
X = scaled_data
y = data['HeartDisease']

x_training_data, x_test_data, y_training_data, y_test_data = train_test_split(X, y, test_size = 0.2)

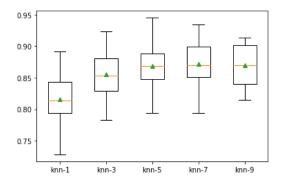
#Train the model and make predictions
model = KNeighborsClassifier(n_neighbors = 3) #k=3
model.fit(x_training_data, y_training_data)
predictions = model.predict(x_test_data)

#Performance measurement
print(confusion_matrix(y_test_data, predictions))
print(classification_report(y_test_data, predictions)))
print('Model accuracy_score with k=3: {0:0.4f}'. format(accuracy_score(y_test, y_pred)))
```

	71 13] 12 88]]				
		precision	recall	f1-score	support
	0	0.86	0.85	0.85	84
	1	0.87	0.88	0.88	100
	accuracy			0.86	184
	macro avg	0.86	0.86	0.86	184
we:	ighted avg	0.86	0.86	0.86	184

حال مى خواهيم مناسبترين k $_{
m l}$ $_{
m l}$ با مقايسه دقتهاى بهدست آمده مقايسه كنيم.

```
Accuracy: 0.82 (+/- 0.04) [knn-1]
Accuracy: 0.86 (+/- 0.03) [knn-3]
Accuracy: 0.87 (+/- 0.03) [knn-5]
Accuracy: 0.87 (+/- 0.03) [knn-7]
Accuracy: 0.87 (+/- 0.03) [knn-9]
```


همانطور که مشاهده میشود، برای kهای ۵ به بعد دقت تغییری نمیکند و میتوان گفت دقت تقریبا مناسبی داده میشود.

[٩] Bayes الگوريتم

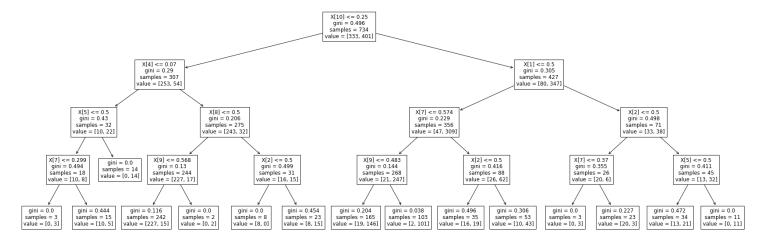
در این الگوریتم ما از تابع (GaussianNB برای طبقه بندی استفاده کردیم و بعد با آزمایش کردن اندازه های مختلف برای مجموعه تست با اندازه ۱۰۱ از دیتاست بیشترین دقت حاصل میشود. مجموعه تست با اندازه دا به این معنا که با هر بار اجرا نتیجه تغییری نمیکند چون همچنین زمانی که random_state را برابر با یک قرار میدهیم (به این معنا که با هر بار اجرا نتیجه تغییری نمیکند چون داده های مجموعه آموزش و آزمون در هر بار اجرا مانند اجرا قبلی خواهد بود) مشاهده میکنیم دقت افزایش داشته و در با هر بار اجرا دقت ۹۱ درصد بدست می آید

```
X = cp_data.drop(["HeartDisease"],axis = 1)
y = data['HeartDisease']
# splitting X and y into training and testing sets
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.1, random_state=1)
# training the model on training set
gnb = GaussianNB()
gnb.fit(X_train, y_train)
# making predictions on the testing set
y_pred = gnb.predict(X_test)
# comparing actual response values (y test) with predicted response values (y pred)
print(confusion_matrix(y_test, y_pred))
print(classification_report(y_test, y_pred))
[[34 3]
[ 5 50]]
           precision
                      recall f1-score
                                      support
               0.87
                        0.92
                                0.89
               0.94
                        0.91
                                0.93
                                0.91
   accuracy
  macro avg
                        0.91
                                0.91
 eighted avg
               0.91
                        0.91
                                0.91
```

الگوريتم Decision Tree

در این طبقه بندی از (DecisionTreeClassifier استفاده میکنیم و حداکثر ارتفاع درخت را برابر با ۴ قرار دادیم چون با این اندازه، حداکثر دقت که برابر است با ۸۶ درصد بدست می آید و زمانی که هیچکدام از پارمتر های این تابع رامقدار دهی نکنیم دقت مجموعه آموزش ۱۰۰ درصد میشود و به عبارتی overfitting رخ میدهد.

```
= cp_data.drop(["HeartDisease"],axis = 1)
y = data['HeartDisease']
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size = 0.2, random_state = 42)
dtree = DecisionTreeClassifier( max_depth=4)
# fit the model
dtree.fit(X_train, y_train)
y_pred = dtree.predict(X_test)
# print the scores on training and test set
print('Model accuracy score : {0:0.4f}'. format(accuracy_score(y_test, y_pred)))
print('Training set score: {:.4f}'.format(dtree.score(X_train, y_train)))
print('Test set score: {:.4f}'.format(dtree.score(X_test, y_test)))
plt.figure(figsize=(30,10))
tree.plot_tree(dtree.fit(X_train, y_train))
Model accuracy score : 0.8641
Training set score: 0.8760
Test set score: 0.8641
```


شکل ۲-۳-۴- نمودار درخت تصمیم

همان طور که در شکل 7-7-7 مشخص است، نتیجه اجرای این الگوریتم با تنظیم حداکثر ارتفاع 7، درختی است که ریشه آن ویژگی دهم دیتاست یعنی ST_Slope است و اگر هر داده ای با ویژگی ST_Slope مساوی یا کمتر از 1.7.0 باشد در سمت چپ و در غیر این صورت در راست درخت قرار میگیرد و سپس توسط ویژگی های بعدی دوباره تقسیم بندی صورت میگیرد.

الگوريتم Ensemble [۱۱]

برای اینکه مجموعه داده آموزشی و آزمایشی را توسط چندین مدل آزمایش کرده و با استفاده از رای نتیجه را برای داده آزمایشی بهدست آورد از دو شیوه رایدهی hard و soft استفاده می کنیم و برای ارزیابی نیز از StratifiedKFold با پارامترهای مشخص شده استفاده می کنیم، پس خواهیم داشت:

Hard Voting •

```
Accuracy: 0.8671 (+/- 0.0346) [svm]
Accuracy: 0.8649 (+/- 0.0315) [KNN]
Accuracy: 0.8540 (+/- 0.0337) [MLP]
Accuracy: 0.8714 (+/- 0.0330) [Ensemble]
```

Soft Voting •

```
Accuracy: 0.8627 (+/- 0.0347) [svm]
Accuracy: 0.8715 (+/- 0.0271) [KNN]
Accuracy: 0.8497 (+/- 0.0321) [MLP]
Accuracy: 0.8682 (+/- 0.0277) [Ensemble]
```

در نتیجه hard voting اندکی دقت بالاتری خواهد داشت.

هم چنین در صورتی که از تابع bagging به عنوان یک مدل از Ensemble استفاده کنیم و آن را با RepeatedStratifiedKFold ارزیابی کنیم، خواهیم داشت:

```
# evaluate bagging algorithm for classification
from numpy import mean, std
from sklearn.datasets import make_classification
from sklearn.model_selection import cross_val_score
from sklearn.model_selection import RepeatedStratifiedKFold
from sklearn.ensemble import BaggingClassifier
# define dataset

X = data.drop(["HeartDisease"],axis = 1)
y = data['HeartDisease']
# define the model
model = BaggingClassifier()
# evaluate the model
cv = RepeatedStratifiedKFold(n_splits=10, n_repeats=4)
n_scores = cross_val_score(model, X, y, scoring='accuracy', cv=cv, n_jobs=-1, error_score='raise')
# report performance
print('Accuracy: %.4f (+/- %.4f)' % (mean(n_scores), std(n_scores)))

Accuracy: 0.8442 (+/- 0.0361)
```

۲-۴- الگوهای پرتکرار و قوانین انجمنی [۱۲]

برای مشخص کردن الگوهای پرتکرار ابتدا ویژگیهای کیفی را از مجموعهداده انتخاب شدهاند و سپس برای تفهیم نتایج مقادیر آنها کدگذاری کرده و بهصورت مجموعهای از تراکنشها نشان داده شدهاند. با در نظرگرفتن اطمینان ۰/۴ تمامی الگوهای پرتکرار مشاهده میشوند.

	support	itemsets	
0	0.540305	(ChestPainType ASY)	
1	0.404139	(ExerciseAngina)	
2	0.553377	(HeartDisease)	
3	0.789760	(Male)	
4	0.595861	(No ExerciseAngina)	
5	0.766885	(No FastingBS)	
6	0.446623	(No HeartDisease)	
7	0.601307	(RestingECG Normal)	
8	0.501089	(ST_Slope Flat)	
9	0.430283	(ST_Slope Up)	
10	0.427015	(ChestPainType ASY, HeartDisease)	
11	0.464052	(Male, ChestPainType ASY)	
12	0.498911	(Male, HeartDisease)	
13	0.415033	(ST_Slope Flat, HeartDisease)	
14	0.432462	(No ExerciseAngina, Male)	
15	0.584967	(Male, No FastingBS)	
16	0.472767	(RestingECG Normal, Male)	
17	0.419390	(ST_Slope Flat, Male)	
18	0.469499	(No ExerciseAngina, No FastingBS)	
19	0.480392	(RestingECG Normal, No FastingBS)	

جدول ۲-۴-۱ الگوهای پرتکرار با اطمینان ۰/۴

با استفاده از تابع association_rules می توان قوانین انجمنی را به همراه lift به دست آورد.

	antecedents	consequents	antecedent support	consequent support	support	confidence	lift
0	(ChestPainType ASY)	(HeartDisease)	0.540305	0.553377	0.427015	0.790323	1.428181
1	(HeartDisease)	(ChestPainType ASY)	0.553377	0.540305	0.427015	0.771654	1.428181
2	(Male)	(ChestPainType ASY)	0.789760	0.540305	0.464052	0.587586	1.087508
3	(ChestPainType ASY)	(Male)	0.540305	0.789760	0.464052	0.858871	1.087508
4	(Male)	(HeartDisease)	0.789760	0.553377	0.498911	0.631724	1.141580
5	(HeartDisease)	(Male)	0.553377	0.789760	0.498911	0.901575	1.141580
6	(ST_Slope Flat)	(HeartDisease)	0.501089	0.553377	0.415033	0.828261	1.496739
7	(HeartDisease)	(ST_Slope Flat)	0.553377	0.501089	0.415033	0.750000	1.496739
8	(No ExerciseAngina)	(Male)	0.595861	0.789760	0.432462	0.725777	0.918984
9	(Male)	(No ExerciseAngina)	0.789760	0.595861	0.432462	0.547586	0.918984
10	(Male)	(No FastingBS)	0.789760	0.766885	0.584967	0.740690	0.965842
11	(No FastingBS)	(Male)	0.766885	0.789760	0.584967	0.762784	0.965842
12	(RestingECG Normal)	(Male)	0.601307	0.789760	0.472767	0.786232	0.995532
13	(Male)	(RestingECG Normal)	0.789760	0.601307	0.472767	0.598621	0.995532
14	(ST_Slope Flat)	(Male)	0.501089	0.789760	0.419390	0.836957	1.059760
15	(Male)	(ST_Slope Flat)	0.789760	0.501089	0.419390	0.531034	1.059760
16	(No ExerciseAngina)	(No FastingBS)	0.595861	0.766885	0.469499	0.787934	1.027448
17	(No FastingBS)	(No ExerciseAngina)	0.766885	0.595861	0.469499	0.612216	1.027448
18	(RestingECG Normal)	(No FastingBS)	0.601307	0.766885	0.480392	0.798913	1.041764
19	(No FastingBS)	(RestingECG Normal)	0.766885	0.601307	0.480392	0.626420	1.041764

جدول ۲-۴-۲ قوانین انجمنی به همراه lift

درجدول بالا برخی از قوانین انجمنی (شمارههای ۸ تا ۱۳) دارای lift کمتر از یک هستند، در نتیجه همبستگی آنها منفی بوده و در صورت وجود یکی احتمال وجود دیگری کاهش مییابد. برای مشخص کردن همبستگیهای مثبت (lift بیشتر از یک)، جدول زیر را خواهیم داشت:

	antecedents	consequents	antecedent support	consequent support	support	confidence	lift
0	(ChestPainType ASY)	(HeartDisease)	0.540305	0.553377	0.427015	0.790323	1.428181
1	(HeartDisease)	(ChestPainType ASY)	0.553377	0.540305	0.427015	0.771654	1.428181
2	(Male)	(ChestPainType ASY)	0.789760	0.540305	0.464052	0.587586	1.087508
3	(ChestPainType ASY)	(Male)	0.540305	0.789760	0.464052	0.858871	1.087508
4	(Male)	(HeartDisease)	0.789760	0.553377	0.498911	0.631724	1.141580
5	(HeartDisease)	(Male)	0.553377	0.789760	0.498911	0.901575	1.141580
6	(ST_Slope Flat)	(HeartDisease)	0.501089	0.553377	0.415033	0.828261	1.496739
7	(HeartDisease)	(ST_Slope Flat)	0.553377	0.501089	0.415033	0.750000	1.496739
8	(ST_Slope Flat)	(Male)	0.501089	0.789760	0.419390	0.836957	1.059760
9	(Male)	(ST_Slope Flat)	0.789760	0.501089	0.419390	0.531034	1.059760
10	(No ExerciseAngina)	(No FastingBS)	0.595861	0.766885	0.469499	0.787934	1.027448
11	(No FastingBS)	(No ExerciseAngina)	0.766885	0.595861	0.469499	0.612216	1.027448
12	(RestingECG Normal)	(No FastingBS)	0.601307	0.766885	0.480392	0.798913	1.041764
13	(No FastingBS)	(RestingECG Normal)	0.766885	0.601307	0.480392	0.626420	1.041764

جدول ۲-۴-۳- قوانین انجمنی به همراه liftهای بزرگتر از ۱

٣-نتيجهگيري

با توجه به الگوریتمهای بررسی شده برای مجموعه دادهها می توان گفت الگوریتمهای خوشهبندی (K-Means) و K-Means مناسب این مجموعه داده نبوده و الگوریتمهای طبقهبندی (MLP و SVM با پارامترهایی خاص) مناسب تر هستند. از چالشهایی که برای الگوریتمهای خوشهبندی با آن مواجه شدیم می توان به تعداد نامناسب خوشههای تشخیص داده اشاره کرد، زیرا با وجود از بین بردن دادههای پرت و نرمال سازی دادهها انتظار می رفت که خوشههای تشخیص دادهشده برابر با دو باشد که برخلاف انتظار، سه خوشه تشخیص داده شد.

هم چنین انتظار می رفت پس از استفاده از GridSearchCV برای الگوریتم MLP دقت بالایی به دست آید که بر خلاف انتظار دقت تغییر چشم گیری نکرد. و مشکل دیگر این بود که زمان بالایی برای اجرا صرف شد.

در SVM نیز بهطور معمول با افزایش C می توان به دقت بالاتر رسید، اما در این مجموعه داده با وجود V دقت لزوما افزایش نمی یابد.

۴-منابع

- [1] "Heart Disease UCI", Kaggle, https://www.kaggle.com/ronitf/heart-disease-uci. Accessed 4 February 2022.
- [2] Verma, Ujjawal. "*Data Cleaning and Preprocessing*", medium, 19 November 2019, https://medium.com/analytics-vidhya/data-cleaning-and-preprocessing-a4b751f4066f, Accessed 4 February 2022.
- [3] Kwiatkowski, Robert. "Customers clustering: K-Means, DBSCAN and AP", Kaggle, 20 January 2021, https://www.kaggle.com/datark1/customers-clustering-k-means-dbscan-and-ap, Accessed 4 February 2022.
- [4] Mane, Tanmay. "Nearest Neighbors to find optimal 'eps' in DBSCAN", Kaggle, 19 March 2022, https://www.kaggle.com/tanmaymane18/nearestneighbors-to-find-optimal-eps-in-dbscan. Accessed 4 February 2022.
- [5] Choudhury, Kaushik. "Deep Neural Multilayer Perceptron (MLP) with Scikit-learn", towardsdatascience, 31 Aguest 2020, https://towardsdatascience.com/deep-neural-multilayer-perceptron-mlp-with-scikit-learn-2698e77155e. Accessed 4 February 2022.
- [6]"sklearn.model_selection.GridSearchCV",scikitlearn,https://scikitlearn.org/stable/modules/generated/sklearn.model_selection.GridSearchCV.html?highlight=gridsearchcv#sklearn.model_selection.GridSearchCV. Accessed 4 February 2022.

- [7] Verma, Niraj. "Support Vector Machine detail analysis", Kaggle, 31 January 2022, https://www.kaggle.com/nirajvermafcb/support-vector-machine-detail-analysis . Accessed 4 February 2022.
- [8] McCullum, Nick. "*K Nearest Neighbors in Python A Step-by-Step Guide*", nickmccullum, https://nickmccullum.com/python-machine-learning/k-nearest-neighbors-python/. Accessed 4 February 2022.
- [9] Surabhi. "A Guide to the Naive Bayes Algorithm", analyticsvidhya, 16 January 2021, https://www.analyticsvidhya.com/blog/2021/01/a-guide-to-the-naive-bayes-algorithm/. Accessed 4 February 2022.
- [10] Banerjee, Prashant. "Decision-Tree Classifier Tutorial", Kaggle, 16 June 2020, https://www.kaggle.com/prashant111/decision-tree-classifier-tutorial. Accessed 4 February 2022.
- [11] "Ensemble methods", scikitlearn, https://scikit-learn.org/stable/modules/ensemble.html. Accessed 4 February 2022.
- [12] Moffitt, Chris. "Introduction to Market Basket Analysis in Python", pbpython, 3 July 2017, https://pbpython.com/market-basket-analysis.html. Accessed 4 February 2022.